

AUTE

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 30 de maig del 2019.

Reunida la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del magistrat Sr. Albert ANDRÉS PEREIRA, que ho és del Tribunal Superior de Justícia, i els magistrats Sr. Vincent ANIÈRE i del Sr. Carles CRUZ MORATONES, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- En data 18.6.18 el Tribunal de Batlles va dictar Aute i va decidir :

Primer.- *No donar lloc a la petició d'intervenció processal plantejada per la representació processal de l'Hble. Comú de La Massana, part defenent, mitjançant escrit de data 31 de maig de 2018.*

Segon.- *Donar trasllat a la representació processal l'Hble. Comú de La Massana de l'escrit presentat en data 15 de juny de 2018 per la representació processal de la Sra. M. B. M., als efectes escaients.*

Tercer.- *No fer especial imposició de costes processals.*

Quart.- *Citar i emplaçar a les representacions processals de les parts a fi que el proper dia **31 de juliol del 2018, a les 9'00 hores**, compareguin a la Cúria de la Batllia d'Andorra a fi d'evacuar el tràmit de **contesta a la demanda** en el marc dels presents autes."*

II.- Contra l'esmentada resolució formula recurs d'apel·lació la representació processal del Comú de La Massana i, en virtut dels arguments que exposa en el seu escrit de conclusions de data 6.11.18,

demana que s'estimi el recurs d'apel·lació, revocant l'Aute del 18.6.18 i es doni lloc a les pretensions de la part estimant la crida en garantia del Sr. A. M. M., plantejada pel Comú, això sense perjudici de la qüestió de prejudicialitat civil plantejada pel comú de les actuacions de l'expedient 2000063/2018 respecte dels autes 6000436/2017 i 4900007/2014, i es suspengui la tramitació del procediment principal fins a la resolució definitiva dels autes 6000436/2017 i 4900007/2014, i s'imposi a la Sra. M. B. M. les costes causades en ambdues instàncies, de la crida en garantia plantejada, inclosos els honoraris d'advocat i de procurador.

Altrament, i a efectes probatoris adjunta un aute dictat per Tribunal de Batlles en data 23.7.18 en el marc de les actuacions 60000436/2017.

III.- La representació processal de la Sra. M. B. M. per escrit de contesta a les conclusions de data 27.11.18 sol·licita que es desestimi íntegrament el recurs d'apel·lació presentat, confirmant l'Aute de data 18.6.18, fent imposició a la part recurrent del pagament de les costes processals inclosos els honoraris de procurador i advocat causades en ambdues instàncies.

Seguidament demana que s'admeti i practiqui la prova documental 1 consistent en incorporar en autes una resolució administrativa número 2018000003 dictada pel Comú de La Massana en data 11.7.18.

IV.- Per Aute d'aquesta Sala de data 4.4.19, el Tribunal decidí :

“Primer.- No donar lloc a les pretensions probatòries sol·licitades per la representació processal del Comú de La Massana mitjançant el seu escrit de conclusions presentat en tràmit d'apel·lació.

Segon.- Donar lloc a les pretensions probatòries sol·licitades per la representació processal de la Sra. M. B. M. mitjançant el seu escrit de contesta conclusions presentat en tràmit d'apel·lació i incorporar amb valor probatori i per a millor proveir la còpia d'una resolució administrativa número 2018000003 dictada pel Comú de La Massana dictada en data 11-07-2018.

Concedir el termini de cinc dies a la representació processal del Comú de La Massana a fi que manifesti el que tingui per convenient al respecte i si ho considera oportú.”

V.- Per escrit de data 11.4.19, la representació processal del Comú de La Massana presentà les corresponent manifestacions al respecte de la prova.

Ha actuat com a magistrat ponent el Sr. Carles CRUZ

MORATONES.

FONAMENTS DE DRET

PRIMER.- En el present incident de crida en garantia, la decisió de la instància estima que no és procedent fer aquesta crida que ha demanat la part defenent el Comú de La Massana respecte al Sr. A. M. M. perquè considera que no el pot afectar la decisió que aquí es prengui sobre la resolució d'uns contractes d'arrendament.

Coneix la Sala la problemàtica que envolta el litigi que afecta als dos germans M. M. (i posteriorment entre oncle i neboda), el Sr. F.V. i el Comú de La Massana doncs hem resolt dos recursos al respecte en els rotlles TSJC 400/18 i TSJC 276/18 en relació a la situació dels conflictes que es ventilen en els procediments 6000436/2017 i 4900007/14 perquè hem resolt negativament per Aute de 28.3.19 (TSJC 400/18) una petició d'acumulació del segon (més antic) al primer. I en el rotlle TSJC 276/18 hem resolt de manera favorable la petició de prejudicialitat civil del present expedient respecte el procediment 6000436/2017.

Així en el procediment ordinari **6000436/2017** (que es va iniciar amb número 7000129/16) és tracta d'una múltiple pretensió de la Sra. M. M. M. (i posteriorment per la successió la seva filla Montserrat B. M., la qual també accionava com a usufructuària) que consistia en una acció declarativa de domini sobre determinades finques i acumulada a ella una declaració de nul·litat parcial de diversos contractes d'arrendament i una acció de reclamació de quantitat, així com diverses mesures accessòries. La demanda es dirigia front el germà i oncle de les agents originàries, Sr. A. M. M., contra el Sr. F. F. V. i contra el Comú de La Massana. La sentència que es dicti en aquest procediment tindrà efectes de cosa jutjada quan sigui ferma.

En canvi, en el procediment abreujat número **4900007/14**, la mateixa Sra. M. M. M. instava una demanda de tercera de domini (a la que acumulava una demanda de quantitat sobre les rendes) que estava connectada amb una executòria de títols judicials instada pel Sr. F. V. contra el Sr. A. M. M. número 001-5/2009. És a dir, que es tracta d'un procediment incidental a una executòria de títols judicials en els quals hi ha un creditor (Sr. F. V.) emparat per una resolució judicial ferma que condemna a pagar al Sr. A. M. M.. La sentència que es dicti en relació la demanda de tercera de domini no té efectes de cosa jutjada.

Per contra, en el present procediment 2000063/2018 es demana en la pètica de la demanda interposada per la Sra. M. B. M. en la que la part agent sol·licitava que *“es dictés sentència declarant extingits els contracte d’arrendament del giny mecànic telecabina de 14 de novembre de 1997 i el contracte de servitud del mes de juliol de 1997 per expiració del termini d’arrendament convingut per les parts contractants, condemnant a l’Hble. Comú de La Massana a retornar la possessió de la cosa arrendada, a l’arrendadora i única propietària de la mateixa, Sra. M.B. M., condemnant a la part defenent a que honori la totalitat del deute que devingui en concepte de preu de lloguer anual actualitzat meritat des de la data de presentació de la demanda i fins el moment de l’efectiu llançament dels llocs arrendats, i el retorn de la possessió de la cosa arrendada a la part arrendadora i única propietària de la cosa arrendada, condemnant al demandat a abonar els interessos legals guanyats des de la data de contesta a la demanda i fins que el deute sigui totalment liquidat i imposar a la defenent el pagament íntegre de les costes judicials que es produeixin així com els pagament de les despeses extra-judicials causades pels honoraris de procurador i advocat.”*

SEGON.- La crida en garantia

Ja dèiem en el rotlle TSJC 124/15 que aquesta Sala ha manifestat, de forma reiterada (TSJC.-123/14 de data 17-07-2014 o TSJC 453/14 del 23-07-2014), que la crida en garantia constitueix una institució en ares de l’economia processal quan existeixin elements de connexió, derivats de la concurrència d’interessos jurídics i/o patrimonials, que justifiquen la intervenció en el procediment d’una tercera part. En aquest sentit, s’ha establert que *“la doctrina d’aquesta Sala, en matèria de crida en garantia o *litis denuntiatio*, ha determinat que la mateixa, malgrat no trobar-se prevista en la normativa andorrana, ha estat admesa quan en funció de les circumstàncies concretes del litigi i per la connexió que existeix entre les parts esdevé convenient, per raons d’economia processal que la persona cridada s’integri en el litigi”* (TSJC.-320/13 de data 28-02-2014, TSJC.-055/13 de data 21-05-2013, i TSJC.-153/13 de data 17-12-2013).

Dit això, aquesta possibilitat de ser cridat per evitar un plet posterior entre una part del primer litigi i un tercer en un altre litigi no significa que la part cridada en el primer pugui ser condemnada davant les pretensions de la part agent que no ha volgut en cap moment dirigir la seva demanda en contra del cridat. Aquest s’incorpora al procés a instància de la part demandada i ocupa també aquesta posició en el procés de manera formal però de manera material perquè qui determina l’acció i els seus

destinatariis dins el procés és la part agent i **si aquesta no vol ampliar la seva demanda contra el cridat** està plenament en el seu dret. No es pot oblidar que el procés civil es regeix pel principi dispositiu i d'aportació de part i això fa que el tercer cridat al procés no pugui convertir-se en demandat en sentit material i haver de suportar en el mateix litigi una condemna, ni parcial ni total en lloc del demandat que l'ha fet cridar.

I d'aquesta manera la crida en garantia haurà permès: 1) que el tercer pugui tenir interès en defensar-se amb total plenitud i armes de les imputacions que el demandat li deriva; 2) que la decisió judicial sobre la responsabilitat del cridat encara que no pugui ser condemnat, pugui ser matèria de cosa jutjada en un plet posterior entre el cridant i el cridat; 3) que en litigi posterior –si s'arriba a interposar- no es pugui concloure de manera contradictòria amb el primer litigi i d'aquesta manera es reforça la seguretat jurídica.

A aquesta mateixa conclusió sobre els efectes i la funció de la crida en garantia han arribat els ordenaments jurídics del nostre entorn. Per tant, hem de concloure que la crida en garantia no permet la condemna ni l'absolució del cridat en el litigi encara que se'l consideri responsable o coresponsable dels efectes que ha denunciat la part agent i així es digui de manera expressa. Aquest pronunciament adquirirà categoria de cosa jutjada en un eventual plet posterior entre el cridant i el cridat, cosa que fàcilment podrà evitar el litigi posterior.

TERCER.- Però com ja hem dit en el rotlle TSJC 276/18, no només la Sra. B. M. pretén l'extinció dels contractes d'arrendament per expiració del termini pactat sinó que també demana que se li retorni la possessió i el pagament de les rendes de lloguer com a única arrendadora i propietària i això és el que cal resoldre en el procediment esmentat per saber si és única arrendadora i propietària o és coarrendadora i copropietària juntament amb el seu tiet Antoni. D'aquí que esdevingui necessari i convenient oferir la possibilitat de que el seu oncle pugui comparèixer en el procediment per si vol comparèixer i, si ho fa, caldrà donar ocasió a la part agent de si vol dirigir també la demanda contra el Sr. A. M. M .

Posteriorment això caldrà deixar en suspens el tràmit de contesta a la demanda, atesa la suspensió per prejudicialitat civil acordada per Aute en el rotlle TSJC 276/18.

En conseqüència, el recurs ha de ser estimat en aquest extrem i cridar en garantia al Sr. A. M. M.

QUART.- L'èxit del recurs s'ha de traduir, en matèria de costes processals, en la no imposició de les costes d'aquesta alçada (arg. Novel·la 82, cap. X).

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

ESTIMAR el recurs interposat per la representació processal del Comú de La Masana contra l'Aute del Tribunal de Batlles de data 18 de juny del 2018 que revoquem i **acordem la crida en garantia del Sr. A. M. M.**

No fem pronunciament sobre costes d'aquesta alçada.

Aquesta resolució és ferma i executiva.

Així per aquesta nostra resolució, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-